

Brusel 16. února 2023
(OR. en)

6043/1/23
REV 1

MI 80
COMPET 77
IND 36

POZNÁMKA

Odesílatel: Předsednictví
Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět: Dlouhodobá konkurenceschopnost a produktivita – „30 let vnitřního trhu
a výhled do budoucna“
– politická rozprava

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví pro politickou rozpravu o dlouhodobé konkurenceschopnosti a produktivitě – „30 let vnitřního trhu a výhled do budoucna“.

Poznámka předsednictví: Dlouhodobá konkurenceschopnost a produktivita – „30 let vnitřního trhu a výhled do budoucna“ (politická diskuse Rady pro konkurenceschopnost, 2. března 2023)

Síla, odolnost i globální status Evropy závisí na naší hospodářské výkonnosti a konkurenceschopnosti naší ekonomiky. V tomto ohledu podniky a průmysl EU těží z působení na otevřeném celounijním trhu, který se vyznačuje efektivní hospodářskou soutěží, konkurenčními cenami energie, stabilním regulačním prostředím, inovacemi a přístupem ke kapitálu, a z propojení se světovými trhy. Během uplynulých 30 let nabízel jednotný trh podnikům v EU rozsáhlý domácí trh pro růst a konkurenceschopnost v globálním měřítku.

V posledních letech se však evropská ekonomika potýká se značnými problémy. Pandemie COVID-19, inflace, vysoké ceny energií a nezákonná invaze Ruska na Ukrajinu realitu podniků v EU drasticky změnilo. Zvýšená geoeconomická konkurence rozmělnila tržní zásady na globální úrovni. Evropská rada ve svých závěrech ze dne 15. prosince 2022 a ze dne 9.–10. února 2023 zdůraznila potřebu opatření na úrovni EU. Dne 1. února 2023 předložila Komise Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi, jehož cílem je vytvořit příznivé prostředí v zájmu zvýšení výrobní kapacity EU pro technologie a výrobky s nulovými čistými emisemi, které jsou nezbytné ke splnění ambiciózních cílů EU v oblasti klimatu.

Kromě toho, že Evropa vytyčuje cestu k nulovým čistým emisím a řeší krátkodobé potřeby podniků, musí se věnovat také dlouhodobým hospodářským výzvám. V prosinci 2022 Evropská rada zdůraznila, že EU se musí konkrétně zabývat rozdílem mezi Evropou a jejími globálními konkurenty v oblasti růstu a inovací, a vyzvala Komisi, aby předložila strategii na podporu konkurenceschopnosti a produktivity. Tento závěr byl zopakován dne 9. února a Evropská rada se touto otázkou bude znovu zabývat ve dnech 23.–24. března 2023.

V březnu 2023 Komise představí sdělení „30 let jednotného trhu“ a připomene třicáté výročí jednotného trhu. Spolu s výroční zprávou o jednotném trhu 2023 a srovnávacím přehledem výsledků v oblasti jednotného trhu toto sdělení objasní význam jednotného trhu a další postup k jeho posílení.

Očekává se, že tyto iniciativy poskytnou pevný základ pro nasměrování EU na cestu k větší konkurenceschopnosti a odolnější ekonomice.

Evropský model dlouhodobé konkurenceschopnosti

Abychom se vrátili na cestu produktivity a růstu, musíme identifikovat dlouhodobý evropský model konkurenceschopnosti – rozhodný plán na posílení konkurenceschopnosti EU.

Připomenutí 30. výročí jednotného trhu je pro diskusi o podmínkách tohoto plánu přirozeným výchozím bodem. Potřebujeme, aby byl jednotný trh v příštích 30 letech i nadále silným motorem zaměstnanosti, podnikání, ekologické transformace a udržitelného růstu. Analýza ukazuje, že plně fungující jednotný trh by mohl v EU každoročně generovat celkový hospodářský přínos ve výši přibližně 12 procent dodatečného HDP. Tuto příležitost nesmíme promarnit.

Komplexní evropská strategie pro produktivitu a konkurenceschopnost má však širší záběr. Musí zahrnovat všechny relevantní oblasti politiky, které určují produktivitu a konkurenceschopnost společností na globálním trhu. Vychází přirozeně ze základních hodnot a specifík našeho hospodářského modelu – tržní ekonomiky, otevřenosti, inovací, udržitelnosti, ochrany zdraví a životního prostředí a prostředí příznivého pro podnikání. Vzhledem k tomu, že celosvětová poptávka po výrobcích a službách získaných bez použití fosilních paliv roste, bude klimatická transformace a přístup k cenově dostupné energii, která nepochází z fosilních paliv, základem dlouhodobé konkurenceschopnosti. EU již má v transformaci na klimatickou neutralitu náskok, jehož musí využít, aby se stala lídrem na trhu v oblasti ekologických technologií. Tyto faktory budou v konečném důsledku rozhodující, pokud jde o to, kam společnosti umístí své aktivity a kde bude docházet k budoucímu hospodářskému růstu.

Níže jsou uvedeny některé navrhované pilíře evropského modelu dlouhodobé konkurenceschopnosti:

- *Prosazování zásad naší tržní ekonomiky, včetně prohloubení jednotného trhu*

Nadále poskytovat nejlepší možné podmínky pro zdravou a otevřenou ekonomiku založenou na efektivní hospodářské soutěži, soukromých investicích, volném pohybu a silné průmyslové politice, která umožní ekologickou a digitální transformaci. Je třeba posílit prosazování *acquis* jednotného trhu a zabránit roztržičnosti.

- *Strategická otevřenost na podporu globálního volného obchodu*

Úsilí o rozšíření obchodních příležitostí a partnerství představuje stavební kámen pro zvýšení produktivity a větší odolnost naší ekonomiky. Obchodní politika je klíčem k otevření nových strategických trhů a k zajištění přístupu ke kritickým vstupům v rámci celých hodnotových řetězců.

- *Zlepšování právní úpravy s cílem zvýšit produktivitu*

Soudržný regulační rámec založený na vysoce kvalitních posouzeních dopadů, konzultacích a hodnoceních. Je třeba řešit zbytečnou regulační zátěž. Součástí tohoto úsilí je závazek předsedkyně von der Leyenové, že všechny legislativní návrhy budou muset projít kontrolou konkurenceschopnosti a zabývat se možným nepřiměřeným dopadem na malé a střední podniky.

- *Inovace*

Inovace jsou klíčovým prvkem pro posílení konkurenceschopnosti, v neposlední řadě v oblasti technologií a produktů potřebných k dosažení ambiciózních cílů Evropy v oblasti klimatu. Mezi důležité faktory stimulující inovace v EU patří výdaje na výzkum a vývoj, infrastruktura pro sdílení výsledků výzkumu a ochrana práv duševního vlastnictví.

– *Konkurenceschopné a zabezpečené dodávky energie*

Přístup ke konkurenceschopné energii, která nepochází z fosilních paliv, a výrobě elektřiny má zásadní význam pro umožnění ekologické a digitální transformace při zachování konkurenceschopnosti. Je třeba vyhnout se vytváření nadbytečné regulace, aby se minimalizovala rizika snížení kapitálových investic do robustního energetického systému.

Ministři se vyzývají, aby si na zasedání Rady pro konkurenceschopnost dne 2. března 2023 vyměnili názory na tato témata:

1. Co považujete s ohledem na očekávanou dlouhodobou strategii konkurenceschopnosti a sdělení „30 let jednotného trhu“ za klíčové prvky a opatření, která má EU zavést, aby v nadcházejících desetiletích zvýšila svou konkurenceschopnost a produktivitu?
2. Které prvky a opatření mají zásadní význam, aby byly podniky motivovány k inovacím a investicím v EU?